

DUMINECA

Organ de propagandă religioasă și morală
și organ informativ al AGRU-lui din Eparhia Maramureșului

Bucuroș de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirii No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Orbii.

Sfânta evanghelia de azi ne înfățișează un orb vindecat de Isus. Minunea vindecării acestui orb la prima vedere nu trece valoarea altor minuni săvârșite de Isus, totuș privind mai de aproape ținuta orbului, vom constata, cât de demn, cât de bărbătește s'a purtat acesta, cu aceia, cari căutau să îl arate pe Isus ca pe un înșelător.

Cine a fost acest orb? Un om sărac, părăsit de lumea întreagă, care deși a avut părinți, sigur și ceva avere, totuș fiindcă nu putea să lucreze chiar din cauza infirmității sale din naștere, — a trebuit ca să cerșască. Dar minunea dumnezeiască îl viedcă, el vede razele strălucitoare ale soarelui, pe care nu le-a văzut nici odată, vede fru-

museța lumii, e conștiu, că a primit aceea ce e mai scump omului, — vederea sa. Impreună cu vederea trupească mai primește și o alta lumină, convingerea, că acela care l'a vindecat pe el nu poate să fie altcineva, decât acel Mesia pe care poporul evreiesc cu atâta ardoare îl așteaptă.

Cu întristare constată însă, că mai marii poporului cu ce ură se poartă față de binefăcătorul său. Încearcă în fel și chip, ca să-l înfățișeze ca pe un vrăjitor, care cu puterea diavolului face lucruri minunate. Sufletul lui plin de recunoștință îl îndeamnă, ca să devină aderent credincios al Aceluia, care i-a redat vederea ochilor săi, de alta parte un mare pericol îl amenință: dacă va mărturisi pe lângă Isus, se va expune mâniei farizeilor, cari îl vor exclude din biserică sau poate vor

intervenii pe lângă stăpânire ca să'l judece la moarte. În aceasta luptă sufletească este biruitor simțământul recunoștinții. Pune la o lature toată frica, nu ia în considerare purtarea condamnată a farizeilor. Face o splendidă mărturisire pe lângă Isus. „Cred D o a m n e“ iată mărturisirea lui. Noi nu am ajuns în asemenea împrejurări. Ochii noștri — tot din mila Domnului, sunt sănătoși, — dar câte și mai câte ne-a făcut Domnul. În rândul întâi cea mai mare dintre binefacerile sale este, că ne-a permis ca să ne naștem în sinul Bisericii singură mănturitoare. Ne-a dat posibilitate, ca să ne putem mântui. Ne-a dat vedere trupească și sufletească, ne-a înzestrat cu atâtea daruri, — cu ce recunoștință răsplătim noi atâtea binefacere? Când e de ales, nici pe de aproape nu

avem bărbăția oibului. Ne e frică, ne e rușine ca să-L mărturisim pe Isus. Am întronat în sufletele noastre un fel curios de a gândi. Ne place ca să ne arătăm așa, ca și când pentru noi Isus nimic nu ar fi, am zidit în jurul nostru o nouă

lume, în care Isus are puțin rol.

Ce pildă a recunoștinții și a bărbăției ne-a stabilit sârmanul orb! Văzând aceasta minunată pildă, cu durere trebuie ca să constatăm, că noi ochi având, nu vedem.

noi de dragostea lui Dumnezeu care este în Hristos Isus, Domnul nostru! Și totuși erau în trecut, sunt în prezent și vor fi și în viitor, mulți de acei nefericiți cari ne voind să cunoască aceasta iubire, iubirea lui Dumnezeu și iubirea de aproapele, sau lăpădat nu numai de iubirea de aproapele, fraților, părinților, dar ca consecință naturală al acestei lăpădari, nu numai dela iubirea lui Dumnezeu, dar chiar s'au umplut cu ura diabolică în contra aceluia Dumnezeu, al cărui existență o neagă cu încăpăținare.

Oare năcazul, strâmtorarea, sau prigonirea, sau foametea, sau golăteala, sau primejdia, sau sabia, pot fi motive ca să ne lăpădăm de iubirea lui Hristos? De Biserică? De mult este scris: „pentru tine suntem omorâți în toată ziua, socotitu-ne-am ca niște oi de junghiere”.

Cât de mare e însă numărul celor ce toate aceste le-au biruit, prin cel ce ne-a iubit și ne iubeste pe noi.

Chiar numai noi să ne ținem pe noi privilegiați și exemți din șirul celor ce au suferit pentru Hristos?

Însuși Spiritul mărturisește sufletului nostru, că suntem fiii lui Dumnezeu, adecă moșteni lui Dumnezeu, și împreună moșteni cu Hristos, de vreme ce pătimim împreună să ne și mărim. (Rom. 8, 16—17).

Așa fiind ce să zicem despre pilda vie al acestui sf. Apostol, despre care însuși Mântuitorul a zis cătră un bărbat, anume: Anania, ca vas ales îi este, ca să poarte numele Dânsului înaintea neamurilor, și a împăraților, și a fiilor lui Israel. Căci eu îi voi arăta lui — zicea Domnul — câte trebuie să păje pentru numele meu. (Fapte 9, 15—16).

„Cine ne va despărți pe noi de dragostea lui Hristos?”

(Romani 8, 35.)

Sfânta Biserica noastră strămoșească—universală, în ziua sărbătoarei Înălțării la cer a Domnului Nostru Isus Hristos, în condacul sărbătoarei cântă astfel: „Plinind rânduiala cea pentru noi, și cele de pe pământ unindu-le cu cele cerești, te-ai înălțat întru mărire, Hristoase Dumnezeuul nostru, nici cum despărțindu-te, ci rămânând nedepărtat, și strigând celor ce te iubesc pe tine: Eu sunt cu voi, și nimenea asupra voastră”.

Adecă după ce Hristos — Mântuitorul — a plinit rânduiala, în vederea mântuirii noastre, și după ce ne-a unit cu cele cerești, făcându-ne moștenitorii cerului, și prin aceasta unire, fiii Tatălui ceresc, după ce prin sfânta Sa Înviere a dat dovadă în văzul tuturor de atunci că este — cum a și spus de mai multe ori — Fiul Tatălui, carele l-a trimis, și după

Înălțarea la cer nici cum nu s'a despărțit, ci a rămas nedepărtat, cu vocea înaltă a spus celor ce îl iubesc: Eu sunt cu voi și nimenea asupra voastră! Cu tot dreptul întreabă Apostolul neamurilor, — ale tuturor neamurilor depe fața pământului întreg, — fie ei albi ori negri, locuiesc ori și unde și în orisicare țară, pe insulele Oceanelor, la Polul Nord sau la cel dela miazăzi, — cari au avut fericirea să cunoască învățăturile acestui Mântuitor, și aparțin bisericii Dânsului, că oare: „Cine ne va despărți pe noi de dragostea lui Hristos?”

E foarte interesant cum acest sf. Apostol care ne întreabă și e convins și crede tare, că nici moartea, nici viața, nici Ingerii, nici Căpățeniile, nici puterile, (Un fel de ingeri) nici cele viitoare, nici înălțimea, nici adâncul, nici orice altă faptură nu poate să ne despartă pe

Iar acel Saul, care a plecat cu o ură înfocată spre Damasc, ca acolo să distrugă creștinismul, la vedenia Domnului de lumina strălucită d'în ceriu, a orbit, după cuvintele rostite de Anania, s'a umplut de Spirit Sfânt, îndată au căzut de pe ochii lui ca niște solzi: și sculându-se s'a botezat și a început de îndată să-și îndeplinească slujba la care a fost chemat.

A vestit cuvântul Domnului pe insula Cypri, în Antiochia, în Frigia, Galatia, Mesia, Macedonia prin toată Grecia, în deosebi în Athena, Corint, Efez și a sfârșit prin martiriu la Roma. A suferit pe toate locurile, nespun de mult, fost-a închis în temniță, fost-a lovit cu pietrii, legat în lanțuri, fost-a torturat în tot felul, dar pentru aceea a rămas neștrămutat statornic în credință și cu atât mai mai mare zel a vestit pe Hristos, pentru care a fost și decapitat la Roma, în anul 68 după nașterea lui Hristos, suferind martiriul deodată cu sf. Petru, despre care ne spun cărțile sfinte că era Verhovnicul apostolilor.

Ce să mai spunem atunci, despre ceialalți sfinți apostoli și martiri fără număr, cari au suferit aștepta și aștepta, numai în vremea sfinților apostoli și numai la Roma? Și până la vremea împăratului Constantin cel Mare. Și despre aceia cari sunt prigonii azi în Mexico, în Rusia, în Spania, cari suferă azi moarte de martiri, cu strigătul: Trăiască Regele Hristos! Când ei negând pe Hristos și Dumnezeu pot să devină con-

ducătorii — nu ai popoarelor — ci a unei adunături de oameni desechilibrați, și pe cât timp? Poate pe vre-un an doi? Poate pe zeci de ani? Și apoi?

Aceasta este întrebarea cea mai importantă: Și apoi? Adecă acest apoi începe când s'a despărțit sufletul de trup, — cum zicem și credem noi, cari credem și mărturisim: una sfântă, catolică și apostolică biserică, mărturisim un botez, întru iertarea păcatelor, așteptăm învierea morților și VIAȚA VEACULUI ce va să fie! Iar ceialalți?

Ceialalți, ca să-și liniștească conștiința pentru multele nețrebnicii, viața lor păcătoasă și destrăbălată, spun că nu este suflet, nu este nici moarte, nu este nici Dumnezeu, nu este niraica, numai scopul lor de a trăi după placul lor, cum cred ei mai bine, și apoi? Apoi spun ei ne prefacem în putreziciune și gata!

Dar acestei păreri contrazice istoria și trecutul, pentru că cunoscând trecutul omenirii de vre-o cinci șase mii de ani destul de bine, știm că nu a fost nici un popor care să nu fi crezut într'o putere supremă, supra omenească, în dumnezei, și chiar în Dumnezeu, ba poporul cel mai cult, grecii păgâni au avut un altar în afară de zeii lor atit de numeroși și pentru Dumnezeu Necunoscut.

Cunoscând noi prin învățătura bisericeii noastre adevărul, știm că Dumnezeu părinților noștii ne-a dat ca poruncă supremă: iubirea de aproapele și iubirea lui Dumnezeu. Și aceas-

ta este iubirea lui Dumnezeu, ca să păzim poruncile lui și poruncile lui grele nu sunt.

Căci cel născut din Dumnezeu, biruiește lumea, și aceasta este biruința, care a biruit lumea, credința noastră. (I. Ioan 5, 3—5).

Tirana

Săptămânile trecute presa din lumea întreagă, s'a ocupat de nunta regească din Tirana. A fost o nuntă, cași în povești. Reportagiile ziaristilor în nunta aceasta nu au văzut decât romantica. Contesa orfană și săracă, de pe o zi pe alta a devenit regină. Nu s'a vorbit însă despre viitorul acestei căsătorii. Ori cât de strălucită a fost aceasta căsătorie, nori grei și nesiguranța planează asupra ei. E vorbă despre deosebirea cultului, care există între nouii căsătorii. Zogu, regele e de religie mohamedan, iar regina este catolică. În aceasta situație căsătoria n'a fost binecuvântată de Biserică. Nu e mai micinsă contrastul între acele cercuri de cultură, de unde își au acești doi oameni obârșia lor. Albania e o lume plină de taine, Albanezii sunt descendenții direcți ai pelazgilor, vechii locuitori ai Europei. Regele Zogu din porunca sultanului a fost crescut în Constantinopol, mai târziu a stat apoi timp mai îndelungat în Viena. Afară de limba albaneză, vorbește încă opt limbi se îmbracă după modă engleză dar sufletul lui tot pelazg a rămas.

Să nu uităm, că poporul pelazg e mai vechi decât alte popoare europene. Ei au privit Elada și vechea Romă ca niște lucruri moderne, la cari ei—in înțelesul legilor — au privit ca la niște înjghebări de disprețuit. Toți cari îl cunosc pe regele Zogu, zic și scriu despre el, că sufletul lui este inexorabil.

El este un om foarte viteaz. Când în anul 1923 s'a reîntors din Jugoslavia, ca să-l alunge pe bolșevicul Fan Nollî, în înțelesul cel mai strict al cuvântului a fost singur. Când singur și pe jos a trecut hotarul țării sale, dela primul cioban a cerut o armă, apoi s'a adresat tuturor ca să-l urmeze. Cu aceasta mică ceată de ciobani a plecat către interiorul țării. Cum a coborât dealurile, ceata din ceas în ceas a crescut. Sosind la Tirana, Zogu avea la spatele său o adevărată armată, și Fan Nollî a trebuit să fugă. E' însă întrebare, dacă va avea atâta putere ca să se pună față în față cu vechile obiceiuri pelazghe, cu modul de gândire unic al schipetarilor, cu legea vendettei, cu lumea aceasta tainică, care este în cea mai arzătoare contradicție cu tot ce este — Europa. Mica contesă maghiară încă nu știe ce sarcină grea și-a luat. Se poate, că aceea ce o așteaptă, va fi împlinirea unei chemări sublime, pentru că e o chemare mare și creștinească a duce popoarele rămase dela cultura generală, — pe calea iubirii de aproapele, se poate însă, că numai tragedie, ce-o așteaptă pe pământul schipetarilor pe mica

contesă, — va fi mare. Cine știe ce ascunde viitorul în lainica lume pelazgă, unde nu

numai drumuri nu sunt, dar nici spiritul creștin european nu și-a găsit cale.

Din vandalismele spaniolilor roșii.

Revista franceză, L'illustration, într'o ediție specială se ocupă de distrugerile săvârșite de comuniștii spanioli. Materialul ilustrat, circa 100 de fotografii, a fost pus la dispoziția revistei din partea secției de fotografii a generalului Franco. Fotografiile prezintă în fața opiniei publice a lumii distrugerea celor mai valoroase monumente istorice din provinciile Cadix, Avila, Huelva, Badajoz, Cordova, Guavalaiare, Toledo, Malaga, Vizcaya, Asturia, Santander și Sevilla. Se pot vedea în aceasta colecție de dovezi statuile Mariei și ale lui Isus decapitate și ciuntite, picturi folosite ca ținte la tragerea cu tirul. Este fotografiat icoana de pe altarul bisericii lui La-Salud, ciufulit cu lovituri de topor, capul lui Isus de pe aceasta icoană e ciuruit de gloanțe. Au fost distruse cu violență statui de fildeş, figuri de teracotă, cruci și de pe monstrații au smuls cu mâini sacrilege pietrele scumpe. În Toledo, unei statui, care a fost așezată într'o mănăstire, i-au tăiat mâinile și nasul, iar pe piept au gravat inițialele asociației anarhiste din Iberia. Tot așa au procedat cu statuia „filosofilor dela răsărit”. Aceasta statuie e din secolul al XVI-

lea și pe aceasta au gravat inițialele comuniste. Se mai pot vedea o mulțime de Madone, a căror nas și gură a fost distruse cu ciocane și ochii scoși. În Malaga fără nici o pricină au incendiat biserica San-Domenico. Cu aceasta ocazie s'a distrus opera vestită a sculpturului din sec. XVI-lea Pietro Mena. Aceasta operă reprezintă un Hristos și două Madone. În muzeul din Toledo au rupt ca o cârpă dubiul tablou al lui Van der Weiden. Cu ocazia retragerii, comuniștii au distrus aranjamentele bisericilor și le-au pus foc. „L'illustration” ne arată cu belșug fructele vandalismului bolșevic: rămășițele de statui, cruci, ornamente și alte obiecte sfinte. Din altarul din Baena, aceasta valoroasă operă de artă, abia au rămas câteva bucăți de metal.

Citiți și răspândiți

„Dumineca”

Papa Piu XI. și mama sa.

În ziua de 31 Mai 1857, soția lui Francesco Ratti, cu numele Tereza Galli a dat viață unui copil, care în sfântul botez a primit numele de Achille Ratti.

Cu aceasta ocazie muierea adânc religioasă și simplă a torcătorului de mătase Ratti și-a pus întrebarea: ce va fi din copilul aceasta?

Casa părintească a preafericitului Părinte este o casă cu două etaje, cu balcon și cu un portal vast dintr'o stradă a orașului Desio, de lângă Milano. Într'o cameră spațioasă cu balcon, cu acoperiș de lemn și cu dușumea de cărămidă roșie și-a petrecut Preafericitul Părinte copilăria sa. Copilul vioi a petrecut mai târziu bucuros în curte, unde a descoperit o țesătorie de mătasă.

Cele dintâi rugăciuni și adevărurile fundamentale ale religiei noastre le-a învățat dela maica sa bună. De aceea l-a pătruns atât de adânc pe Preafericitul Părinte iubirea și cinstea față de mama sa, care atât de splendid se reoglindește din micile trăsături de condeiu ale învățatului bibliotecar și diplomat papa. În anul 1912 a publicat Dr. Achilles Ratti cartea sa: Două planuri iconografice ale orașului Milano după manuscrisele din veacul al XV-lea ale Vaticanului. Introducerea acestei cărți sună așa: *Eu îți închin fie Mamă aceste vechi planuri ale marelui și scumpului nostru oraș natal lombar-*

dez luate dintr'o lucrare vechie și rară, asupra căreia eu am făcut comentarii. Îți închin aceasta lucrare în ziua numelui tău și mă bucură gândul, că oarecândva, poate peste mult timp, vreun învățat a citi în ea numele tău și va găsi în ea o amintire a ta ridicată fie de dragostea și cinstea față de mama sa a fiului tău".

Când Msgniorul Ratti a fost numit la biblioteca Ambroziană din Milano, apoi la biblioteca Vaticană, mama sa a trăit împreună cu fica sa Camila în Milano. O deosebită bucurie a avut Preafericitul Părinte, de câte ori a putut ca să-și cerceteze familia sa din Via Nerone. Grijă mamei bătrâne a fost, ce-lă făcut ca să răspundă negativ lui Benedict al XV-lea, când la porunca lui a trebuit ca să meargă la Varșovia în calitate de nunțiu apostolic în anul 1918. Cu aceasta ocazie Benedict XV a scris pe o fotografie a sa următoarele: *"iubitei noastre fice, Tereza Ratti, binecuvântarea noastră apostolică în schimb pentru fiul său, care a intrat în slujba sfântului Scaun".* Papa a mai zis: vom fi mulțumitori mamei. Msgr. Ratti a adus jertfa despărțirii și a călătorit în Polonia. Pe mama sa iubită n'a mai revăzut-o. Ea a murit încă în acelaș an. Ultima sa voință a fost, să-l mai vadă odată pe fiul său îndepărtat Achilles. Poate numai din ceruri a privit pioasa femeie, cum Domnul și Mân-

tutorul nostru a făcut, ca bunul și iubitorul său fiu azi este locșitorul său aici pe pământ.

O statistică îngrozitoare.

În statele unite ale Americii în anul 1937 nu mai pușini decât 1,107,715 de oameni au dispărut fără de veste. Au mai dispărut un jumătate milion pentru datoriile, pe care nu le-au putut achita. Unasută treizeci de mii de bărbați căsătoriți au căutat scăpare în fugă, căci așa au zis ei, n'au mai putut suporta conviețuirea cu soșile lor. Unde duce viața fără principiile religiei și vai de sărmanii copiii ai acestor părinți!

Congresele Eucharistice.

Cu ocazia a treizeci și patru-lea congres eucharistic, care acuma decurge la Budapesta, credem, că va interesa pe cititorii noștri, că unde și când s'au ținut cele treizeci și trei de congrese din trecut. Iată șirul lor: Lille 1881, Avignon 1882, Luettich 1883, Freiburg (Elveția) 1885, Toulouse 1886, Paris 1888, Antwerpen 1890, Ierusalim 1893, Reims 1894, Paray le Monial 1897, Bruxelles 1898, Lourdes 1899, Angers 1900, Namur 1902, Angueleme 1904, Roma 1905, Tournai 1906, Metz 1907, Londra 1908, Koeln 1909, Montreal 1910, Madrid 1911, Viena 1912, Malta 1913, Lourdes 1914, Roma 1922, Amsterdam 1924, Chicago, 1926, Sydney 1928, Cartagena 1930, Dublin 1932, Buenos-Aires 1934, Manila (Filipine) 1937, și al treizeci și patru-lea în Budapesta 1938.

Sionul Românesc, oficiul diecezei Lugojului, publică șematismul întregului cler eparhial. Tot în acest număr arată, cum cu data de 1 Mai vor fi unele schimbări în statele de plată ale preoților. Și anume de prezent sunt în vigoare următoarele dispoziții: 1. Ori ce spor de salariu, în prima lună când s'a pus în curgere, se varsă la fondul de pensie. Astfel s'au vărsat noile gradații și ajutoare familiare asigurate cu începere dela 1 Aprilie. 2. Din salariul preoților nounumiți se reține pentru același fond câte o pătrime în primele două luni. 3. Din salariul brut al fiecărui preot se rețin 2% pentru apărarea națională. 4. S'a schimbat calcularea impozitelor după salarii, majorându-se impozitele față din trecut.

Mari solemnități în Rona de Jos. Duminecă, în 22 Mai a avut loc în Rona de Jos solemnitatea reînțelegerii lucrărilor la monumentala biserică ce se clădește acolo. E natural, că aceasta lucrare a început cu un serviciu religios, doar Domnul este cel mai puternic sprijinitor al bisericilor. Sfânta Liturghie s'a celebrat între zidurile neterminale ale clădirii. Uriașa clădire abia a ajuns, pentru că să poată cuprinde mulțimea credincioșilor adunați în număr, care a trecut binișor peste două mii. La aceasta solemnitate au participat Reverendisimul Ștefan Popp vicar și Mult Onoratul Dariu Vlad, paroh în Sighet II cari împreună cu bunul părinte al parohiei, Eugen Vlad au celebrat sfânta Liturghie, în decursul căreia Rsmul Ștefan Popp și Dariu Vlad au arătat însemnătatea și bucuria zilei.

Prima cuminicare a copiilor din Sighet va avea loc în ziua de 29 Mai. Copiii și părinții, lor cu bucurie așteaptă ziua cea mare.

Programul congresului ateist din Londra. Că ce rol va avea congresul ateist, care va avea loc la Londra, evident ne arată programul, care va fi desfășurat acolo. Iată programul cu adevărat „ateist”: 1. încetarea școalelor confesionale, 2. încetarea ajutoarelor acordate de stat confesiunilor, 3. dimiterea preoților și călugărilor din toate corporațiile de stat. 4. Corporațiile religioase să nu aibă drept de a se folosi de filme, 5. Asociațiile religioase să nu poată organiza tineretul sportiv, 6. biserica să fie scoasă din programul stațiilor de radio, 7. ori ce element clerical să fie scos din politică, 8. preoții să fie opriți de a critica stările religioase din Rusia, 9. Statul să supravegheze toate asociațiile religioase internaționale, 10. Ridicarea interzicerii de a injura, 11. înlesnirea eșirii din legăturile Bisericii. E interesant, ce toate aceste ar trebui să se facă în semnul libertății de conștiință

Pentru comitet răspunde: Titu Berinde

Calendar săptămânal.

29 Mai — 4 Iunie 1938.

29. Dumineca Orbului

Ap. Fapte 16, 16—34. Evg. Ioan [9, 1—38.

M. Teodosia † 308

30. C. Isachie † 383

31. Marți M. Ermie

1. Mercuri M. Justin

2. Înălțarea Domnului

Ap. Fapte 1, 2—12. Evg. Luca 24, 36.

3. Vineri M. Luchian și soții

4. Sâmbătă Ep. Mitrofan

La 1 Iunie, soarele răsare la 4'07 apune la 19'48 ore. Ziua are 15 ore și 25 minute.

Sărbătoarea Înălțării la cer a Domnului Nostru Isus Hristos.

Tropar vers 4. Înălțatu-te-ai întru mărire Hristoase Dumnezeu nostru, bucurie făcând ucenicilor cu făgăduința Sfântului Spirit încredințându-se ei prin binecuvântare, că tu ești Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul lumii.

Condac vers 8. Plinind rânduiala cea pentru noi, și cele de pe pământ, unindu-le cu cele cerești, te-ai înălțat întru mărire, Hristoase Dumnezeu nostru, născut și despărțindu-te, ci rămânând nedepărtat, strigând celor ce te iubesc pe tine: *Eu sunt cu voi, și nimenea asupra voastră*.